

ABSTRAKT

Název diplomové práce: Motivace sportovců s mentálním postižením k účasti a opuštění programu Speciálních olympiád v České republice

Zpracovala: Bc. Radka Příhodová

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Aleš Kaplan, Ph.D

Cíl práce: Hlavním cílem výzkumné části je na základě dotazníkového šetření zjistit motivaci sportovců s mentálním postižením k účasti v programu Speciálních olympiád v České republice a následně důvody, proč někteří program Speciálních olympiád opouštějí. Vedle toho získat více informací o trenérech, sportovcích a jejich rodičích, a o tom jak program Speciálních olympiád vnímají.

Metodika práce: Diplomová práce je rozdělena do dvou částí. Teoretická část je zaměřena na seznámení s problematikou mentálního postižení. Čtenáře blíže seznamuje s různými pohledy na výklad pojmu mentální retardace, klasifikaci postižení a jeho etiologii. Vzhledem k častému výskytu Downova syndromu v populaci mentálně postižených je věnována jedna kapitola i tomuto chromozomálnímu onemocnění. Další část se zabývá sportem osob s mentálním postižením, přičemž hlavním tématem je detailní osvětlení hnutí Speciálních olympiád ve světě i v České republice, jeho filosofie a struktura. Důležitou součástí práce je srovnání sportu mentálně postižených v rámci Paralympijského hnutí a Speciálních olympiád.

Výzkumná část má formu kvantitativního statistického šetření, které se zabývá jak vztahy mezi jednotlivými proměnnými, tak elementárním zpracováním statistických údajů pomocí popisné statistiky. Hlavním použitým metodickým prostředkem je dotazník. Vzhledem k osobnímu doručení dotazníků a zároveň kontaktu s trenéry bylo využito metody osobního rozhovoru. Výzkumný vzorek tvoří sportovci, rodinní příslušníci a trenéři Speciálních olympiád.

Výsledky práce: V diplomové práci se mi podařilo osvětlit problematiku mentálního postižení a detailně zpracovat profil hnutí Speciálních olympiád ve světě i v České republice. Všechna zjištění v tomto šetření přináší poznatky o zkušenostech trenérů, rodičů i sportovců Speciálních olympiád. Průzkum poskytl přesné charakteristiky trenérů včetně jejich trenérských zkušeností, motivace k trénování a návrhů na rozšíření programu

Speciálních olympiád. Mezi tyto návrhy patřila především rozsáhlejší propagace a medializace Speciálních olympiád, zajištění dobré komunikace mezi rodiči a kluby a podpora sportovců a jejich rodičů. Z výsledků statistického šetření vyplývá, že trenéři v České republice si jsou vědomi, jaká očekávání mají rodiče od účasti jejich dětí v programu.

Rodinní příslušníci poskytli mnoho cenných informací o sportovcích. Speciálně olympijské sportovci se snaží být tělesně zdatní a soutěživí. Většina sportovců trénuje jednou nebo vícekrát týdně a téměř polovina se jich věnuje jiným pohybovým aktivitám mimo program Speciálních olympiád. Sportovci se účastní programu pro radost a zábavu, dále protože chtějí být se svými kamarády, soutěžit a vyhrávat medaile.

Klíčová slova: mentální postižení, mentální retardace, Speciální olympiády, Downův syndrom, motivace, rodiče, sportovci, trenéři